

Logiikka I
Matematiikan ja tilastotieteen laitos, Helsingin yliopisto
Kevät 2015
Kertaustehtäviä 1

Nämä ovat omaksi huviksenne, eikä näistä jaeta pisteitä.

1. Onko propositiolause $((p_0 \rightarrow p_1) \rightarrow p_2) \rightarrow p_0$ tautologia, ristiriita vai kontingentti? Anna tarkka perustelu!
2. Onko propositiolause $p_0 \rightarrow (p_1 \rightarrow (p_2 \rightarrow p_0))$ tautologia, ristiriita vai kontingentti? Anna tarkka perustelu!
3. Onko seuraava propositiolause tautologia vai ei: $p_0 \rightarrow (\neg p_0 \vee p_1)$. Esitä perustelu vastauksellesi.
4. Onko propositiolause $(p_0 \wedge p_1) \vee p_2$ propositiolauseen $p_0 \rightarrow (p_1 \rightarrow p_2)$ looginen seuraus? Anna tarkka perustelu!
5. Ovatko lauseet $p_0 \rightarrow (\neg p_1 \rightarrow p_2)$ ja $\neg p_1 \rightarrow (p_0 \rightarrow p_2)$ loogisesti ekvivalentteja vai ei? Anna hyvä perustelu.
6. Esitä propositiolause $(p_1 \leftrightarrow p_2) \wedge (\neg p_0 \rightarrow (p_1 \vee p_2))$
  - a) disjunkttiivisessa normaalimuodossa
  - b) konjunkttiivisessa normaalimuodossa
7. Osoita, että $\{\vee, \rightarrow\}$ ei ole täydellinen (eli universaalinen) konnektiivijoukko.
8. Osoita, että $\{\vee, \wedge\}$ ei ole täydellinen (eli universaalinen) konnektiivijoukko.
9. Osoita, että $\{\neg, \rightarrow\}$ on täydellinen (eli universaalinen) konnektiivijoukko.
10. Anna luonnollinen päättely $\{p_0 \vee \neg p_1\} \vdash p_1 \rightarrow p_0$.
11. Anna luonnollinen päättely $\{p_0 \wedge \neg p_1\} \vdash \neg(p_0 \rightarrow p_1)$.
12. Anna luonnollinen päättely $\{\neg A \rightarrow \neg B\} \vdash \neg\neg B \rightarrow \neg\neg A$.
13. Esitä luonnollinen päättely propositiolauseelle $\neg A \vee C$ oletuksesta $(\neg A \wedge C) \vee (\neg A \wedge D)$.
14. Anna luonnollinen päättely $\{A \wedge B\} \vdash ((A \vee B) \rightarrow A) \wedge (A \rightarrow B)$.
15. Anna luonnollinen päättely propositiolauseelle $(A \wedge \neg A) \rightarrow (A \leftrightarrow B)$.
16. Anna luonnollinen päättely lauseelle $\neg A \rightarrow B$ oletuksesta $\neg B \rightarrow A$.
17. Anna semanttinen todistus propositiolauseelle $(A \wedge B) \vee (\neg A \vee \neg B)$.
18. Anna semanttinen todistus lauseelle $(A \vee (B \vee C)) \rightarrow (C \vee (B \vee A))$.

19. Miten voit semanttisten puiden menetelmällä selvittää, onko lause tautologia, kontingentti vai ristiriita? Kokeile menetelmää tehtävien 1–2 propositiolauseisiin.
20. a) Kuinka monella tavalla voit osoittaa, että $\{p_0 \vee p_1\} \not\vdash p_0 \wedge p_1$? Mitkä ovat menetelmät? Esitä ne.
b) Anna esimerkki propositiolauseista A ja B , joilla $\{A \vee B\} \vdash A \wedge B$.
21. Kuinka monella tavalla voit osoittaa, että $\neg(A \vee B)$ ja $\neg A \wedge \neg B$ ovat loogisesti ekvivalentit? Mitkä ovat menetelmät? Esitä ne.